

медичної групи, відносно здорових студентів у літературі є лише фрагментарні і суперечливі дані.

Література:

1. Анікеев Д.М. Аналіз способу життя сучасної студентської молоді Молода спортивна наука України: збір. наук. праць з ФКіС. 2010. Т.2 С. 10 – 14.
2. Белых С.И. Состояние здоровья, физического воспитания и физического развития студентов в исторической ретроспективе и в личностно развивающей парадигме. *Педагогика, психология и медико-биологические проблемы физического воспитания и спорта*. 2013. №5. С. 7-12.
3. Гончар Е.В. Роль мотивации в развитии идеи педагогического взаимодействия участников учебного процесса в системе высшей школы. *Педагогика, психология и медико-биологические проблемы физического воспитания и спорта*. 2010. № 12. С. 35-38.
4. Ермаков С.С. Особенности мотивации студентов с применением индивидуальных программ физической самоподготовки. *Физическое воспитание студентов ХГАДИ (ХХПИ)*. Харьков, 2012. №4. С. 59-61.
5. Булатова М.М. Сучасні фізкультурно-оздоровчі технології у фізичному вихованні. Теорія і методика фізичного виховання; за ред. Т.Ю. Круцевич. К.: Олімпійська література, 2008. Т. 2. С. 320 – 354.

УДК 378

ОСОБЛИВОСТІ ВИКЛАДАННЯ ОБЛІКОВИХ ДИСЦИПЛІН В ОНЛАЙН РЕЖИМІ В ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ ПІД ЧАС КАРАНТИНУ

*Марачевська А.В., к.е.н., доцент,
mav14081988@gmail.com*

*Харківський національний економічний університет
імені Семена Кузнеця*

Наразі існуючий ринок праці, який перенасичений фахівцями різного профілю, з урахуванням діджиталізації суспільства та швидкої технологічної модернізації, пришвидшення ритму бізнес-процесів та його різноманітням, недосконалості вітчизняного законодавства та появи нових систем управління, висуває достатньо високі вимоги до спеціалістів облікового профілю, зокрема, бухгалтерів, аудиторів, ревізорів тощо. Фахівець такого профілю окрім професійних навичок та компетентності, повинен мати високі моральні якості, творчі здібності, бути активним, комунікабельним, відповідальним. Додатково необхідно вільно володіти іноземною

мовою, сучасними програмними продуктами, як загальнонавчального призначення, так і специфічного спрямування. Необхідно постійно підвищувати свою кваліфікацію, вміння та знання, аналізуючи зміни у законодавстві, міжнародних стандартах, світовій практиці обліку.

Зазначене коло вимог створює особливу потребу у формуванні універсального фахового спеціаліста з обліку, суміжних спеціальностей з урахуванням фахового та особистісного підходу. Саме тому першочергова задача закладів вищої освіти модернізувати методiku викладання облікових дисциплін, особливо, це стосується онлайн навчання в умовах пандемії [1].

Складність дистанційного навчання полягає в тому, що викладання облікових дисциплін неможливо реалізувати лише через призму передачі знань викладача до студента. Ті засоби навчання, які можливо були використовувати в аудиторії, наразі потребують корегування та переосмислення. Особливо це стосується практичних занять, які дозволяють не лише формувати компетенції у студентів, але й додатково сприяти їх науковому мисленню та пошуку. Важлива задача занять – це розкрити практичний аспект теоретичного матеріалу через призму виконання відповідних задач та завдань.

В умовах онлайн навчання, яке створило ряд перепон, в тому числі для вищої освіти, викладання облікових дисциплін набуло явних переваг, оскільки студенти отримали змогу всі існуючі практичні моделі вирішувати за рахунок застосування програмних продуктів та електронних засобів навчання. Наприклад, раніше в рамках облікових дисциплін заповнення первинних документів, таких як прибуткові та видаткові касові ордери, заяви на переказ готівки, оборотні та шахові відомості займало дуже багато часу, оскільки студенти в зошитах креслили таблиці, заповнювали реквізити, підраховували обороти та сальдо в ручному режимі. Відтепер за допомогою персонального комп'ютеру, який є у кожного (не враховуючи соціального виклику суспільства та матеріального забезпечення), студент набуває змоги за допомогою завантажених бланків та шаблонів одразу заповнювати ці ордери та інші документи в електронному форматі. Виконане завдання він не друкує, а одразу відправляє на електронну адресу викладача або завантажує до персональної навчальної систему свого закладу вищої освіти, наприклад, як це відбувається в ХНЕУ ім. С. Кузнеця. Це економія часу та грошових коштів студента.

І треба враховувати той аспект, що наразі такий студент по закінченню закладу в реальному секторі економіки буде виконувати свої службові обов'язки подібним чином, використовуючи ПК та програмні продукти. Лише невелика кількість підприємств, існуючих на ринку, ведуть паперовий бухгалтерський облік. Таким чином, сучасна ситуація частково допомагає підвищувати рівень практичних навичок облікових фахівців. З урахуванням визначеної переваги, пропонується викладачам облікових кафедр в якості прикладу розробити та впровадити в практику електронні збірники завдань та задач з попередньо сформованими шаблонами та таблицями, які студент може одразу використовувати для виконання певної практичної роботи, заповнюючи на ПК. Це дозволяє зменшити навантаження на студента, зменшує витрати часу на виконання одного завдання, та підвищує реальну ефективність від викладання дисципліни. Оскільки саме задачі з бухгалтерського обліку часто містять дуже об'ємні завдання з включенням описів господарських операцій та назви нормативних документів, які немає сенсу записувати в зошит. Аналогічно і з дублюванням деяких формул, визначення залишків за рахунків тощо [2, стор. 80-82].

Окрім того, впроваджена система онлайн навчання дозволяє підвищити рівень володіння студентами базовими програмними продуктами. Наприклад, при викладанні тих же облікових дисциплін через платформу Zoom можливо залучити до процесу обговорення та вирішення завдання одразу декількох студентів, в тому числі усю групу. Студенту пропонується використовувати функцію «Демонстрації екрану», за допомогою якого кожен учень має змогу особисто продемонструвати групі процес вирішення завдання.

В суспільстві виникло хибне уявлення і про те, що в системі онлайн навчання неможливо проводити ділові ігри, дискусії або створення кейсів. Але саме така форма навчання надає змоги сформувати висококваліфікованих фахівців вищої освіти. Неприпустимо в рамках викладання дисципліни проводити класичні семінари, на яких студент доповідає особисто теоретичний матеріал в рамках обраної проблематики дослідження, не розуміючи сутність об'єкту дослідження.

Дистанційне навчання надало змогу тим закладам вищої освіти, які вже давно перейшли на діджиталізацію навчання, більш ефективно проводити заняття, ніж тим, що дотримуються лише класичного підходу у викладанні облікових дисциплін. Наприклад,

високі результати під час викладання надає створена система «віртуального підприємства», яка дозволяє адаптувати програмне середовище до програмного середовища конкретного підприємства. Студент отримує практичну можливість, не маючи особливого досвіду та навичку, вивчити всі бізнес процеси підприємства, які виникають у суб'єкта господарювання, в том числі з вивченням складнощів та помилок. Це формує саме практичні навички, в тому числі розвиваючі особисті навички студента щодо пошуку інформації та вирішення поставлених задач.

Також в рамках зазначеної проблеми особливу увагу слід звернути на масові онлайн курси (МОК) та платформи, які під час пандемії для студентів закладів вищої освіти стали безкоштовними. Збільшилась і загальна кількість таких курсів, що підтверджується статистичними даними (рисунок 1.) Найбільш популярними онлайн платформами для студентів стали: американська платформа Coursera; американська платформа edX і Udacity; британська платформа FutureLearn. Це три платформи МОК, які активно використовуються в усьому світі, але також є і національні онлайн курси, які розроблені для потреб громадян конкретної країни. Серед них можна виділити наступні МОК: XuetangX (Китай); MiriadaX (Латинська Америка); France Université Numérique (FUN) (Франція).

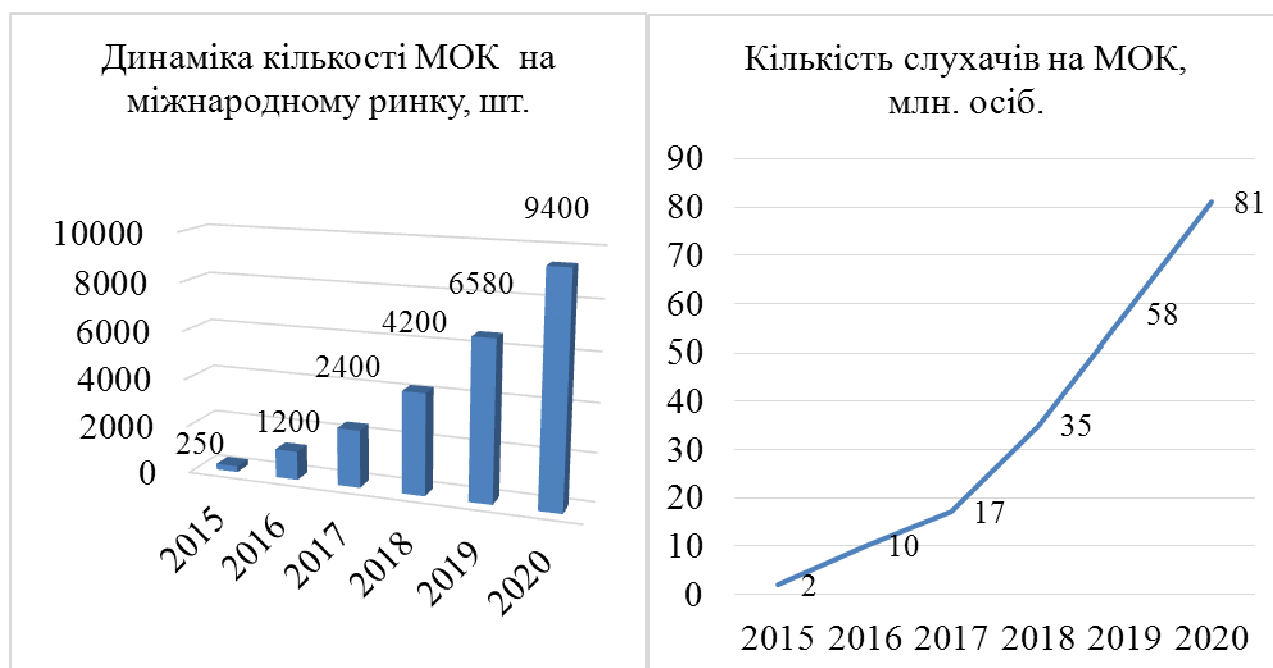

Рисунок 1 – Динаміка кількості МОК та їх слухачів на міжнародному ринку, 2015-2020 рр [3]